

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 5 ในโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 วิชาภาษาอังกฤษใน ด้านจุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและเวลาเรียนที่กำหนด กระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 78 คน และนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 จำนวน 218 คนจากโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร 14 โรงเรียน ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดส่วนตัวของอาจารย์และนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่โดยใช้ค่าร้อยละ และคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อกระทงเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของอาจารย์และนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แล้วเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่โดยการทดสอบค่าที นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

อังกฤษ

- 1.1 ด้านจุดประสงค์

อาจารย์และนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์วิชาภาษาอังกฤษว่าเหมาะสมในระดับมากในหัวข้อจุดประสงค์วิชาภาษาอังกฤษกำหนดขอบเขตไว้อย่างชัดเจน และเหมาะสม ส่วนข้อกระทงอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวถึงอาจารย์และนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็น

ว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง

1.2 ด้านเนื้อหาวิชาและเวลาที่กำหนด

อาจารย์และนักศึกษามัธยมศึกษาผู้ใหญ่มองว่าเนื้อหาวิชาและเวลาที่กำหนดเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยอาจารย์และนักศึกษามัธยมศึกษาผู้ใหญ่มองเห็นว่าวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีเนื้อหาที่น่าสนใจ ทันทสมัย สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เป็นพื้นฐานในการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสัมพันธ์กับวิชาอื่นในระดับชั้นเดียวกัน เนื้อหาสามารถให้ความรู้พื้นฐานอย่างเพียงพอในการศึกษาต่อหรือแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังให้ความรู้และทักษะอย่างเพียงพอในการประกอบอาชีพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

1.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

อาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติจริงต่อกระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากในเรื่องผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนอย่างน่าสนใจและเห็นกันเอง อธิบายกฎเกณฑ์ในการใช้ภาษาก่อนแล้วจึงยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึก ส่วนหัวข้ออื่น ๆ นอกจากที่กล่าว อาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง

นักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5 เห็นว่ามีการปฏิบัติจริงต่อกระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ และเห็นว่ามีการปฏิบัติจริงในระดับมากในเรื่องผู้สอนอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษาก่อนแล้วจึงยกตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ฝึก ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหาข้อข้องใจและตอบปัญหาอย่างทั่วถึงในบรรยากาศการเรียนการสอนที่น่าสนใจและเห็นกันเอง

1.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

อาจารย์เห็นว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากในหัวข้อว่าสื่อการสอนทำให้การเรียนการสอนง่ายขึ้น ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและดียิ่งขึ้น เพ้นบันทึกเสียง รูปภาพ เอกสารหรือหนังสือประกอบการค้นคว้า เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ ฯลฯ ซอล์ก ซอล์กสี กระดานดำ รวมทั้งพจนานุกรมเป็นสื่อที่สำคัญอย่างมากต่อการเรียนการสอน นอกจากนี้อาจารย์ยังเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยในหัวข้อโรงเรียนจัดสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ ส่วนหัวข้ออื่น ๆ นอกจากที่กล่าว อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

นักศึกษาผู้ใหญ่มีความเห็นว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก ในหัวข้อพจนานุกรมรวมทั้งเอกสารหรือหนังสือประกอบการค้นคว้า เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร และนิตยสารต่าง ๆ เป็นสื่อที่สำคัญต่อการเรียนการสอนมาก ส่วนหัวข้ออื่น ๆ นักศึกษาผู้ใหญ่มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

1.5 ก้าวนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

อาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติจริงในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษในระดับมากในหัวข้อผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลเอง โดยผู้สอนแจ้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนมีการประเมินผล วิธีการวัดผลเป็นแบบปรนัยและอัตนัยปนกัน และเห็นว่ามีการปฏิบัติได้จริงในระดับน้อยในหัวข้อการวัดผลแบบอัตนัยอย่างเดี่ยวและผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลการเรียนเอง ส่วนหัวข้ออื่น ๆ อาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติได้จริงในระดับปานกลาง

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 เห็นว่ามีการปฏิบัติจริงในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ และเห็นว่ามีการปฏิบัติจริงในระดับมากในหัวข้อก่อนมีการวัดและประเมินผลการเรียนผู้สอนได้แจ้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า ส่วนมากแล้ววิธีการวัดและประเมินผลเป็นแบบอัตนัยและปรนัยปนกัน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งค่าสถิติไบนารีที่ 17 และ 21 ซึ่งปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

2.1 ด้านจุดประสงค์วิชาภาษาอังกฤษ นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมมากกว่าอาจารย์ในข้อผู้เรียนจะบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดให้ต่อไปนี้เพียงใดเมื่อผู้สอน ๆ วิชาภาษาอังกฤษระดับที่ 5 จบแล้ว

1. มีความรู้ความสามารถมากขึ้นในการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามกาลเทศะ

2. มีความรู้ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ในงานอาชีพและการศึกษาระดับที่สูงขึ้นตามวัยและความสามารถ

ของผู้เรียนแต่ละบุคคล

3. มีความรู้ความสามารถมากขึ้นในการอ่านและการฟัง เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอและเพื่อพัฒนาความรู้สึกนึกคิด และ

4. มีความเข้าใจในวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ

นอกจากนั้น อาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่ยังมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในหัวข้อจุดประสงค์วิชาภาษาอังกฤษกำหนดขอบเขตไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม และจุดประสงค์วิชาภาษาอังกฤษสอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคมในปัจจุบันโดยคำนึงถึงการนำไปปฏิบัติได้จริง

2.2 ด้านเนื้อหาวิชาและเวลาที่กำหนด นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่ามีขนาดของความเหมาะสมมากกว่าที่อาจารย์เห็นเหมาะสมในหัวข้อวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้สอนมีเนื้อหาที่น่าสนใจทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เป็นพื้นฐานในการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสัมพันธ์กับวิชาอื่นในระดับชั้นเดียวกัน เนื้อหาสามารถให้ความรู้พื้นฐานอย่างเพียงพอในการศึกษาต่อหรือแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในหัวข้อว่าเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับที่ 5 เข้าใจง่าย ไม่วกวน สามารถให้ความรู้และทักษะเพียงพอในการออกไปประกอบอาชีพได้ เนื้อหาบางตอนของหลักสูตรของแต่ละระดับชั้นซ้ำซ้อนกัน แต่สัมพันธ์กับวิชาอื่นในระดับชั้นเดียวกัน

2.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่ามีขนาดการปฏิบัติจริงมากกว่าที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมที่มีการเรียนการสอนผู้สอนใช้เทคนิคและวิธีการที่น่าสนใจตลอดเวลา ผู้สอนสามารถสอนทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ทุกทักษะ และผู้เรียนฝึกได้ครบทุกทักษะด้วย บางครั้งผู้สอนได้ให้ผู้เรียนค้นคว้าในหัวข้อที่กำหนดแล้วเป็นผู้นำหรือผู้ร่วมในการอภิปรายเพื่อแสดงความคิดเห็น และทั้งอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในหัวข้อว่าขณะที่มีการเรียนการสอนผู้สอนได้ให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล ผู้เรียนได้แสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่ผู้สอนหรือแบบเรียนกำหนดให้ (Roleplaying) เป็นการเร้าความสนใจของผู้เรียนและเปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนใคร่ร่วมแสดงความคิดเห็นในหัวข้อที่กำหนดให้ (Brainstorming) เป็นบางครั้ง ผู้สอนอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษาแล้วยกตัวอย่างประกอบให้ผู้เรียนได้ฝึก ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและให้ทำงานเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ ผู้สอนให้ผู้เรียนหาคำตอบที่ถูกต้องในทันทีที่ผู้เรียนตอบคำถามเสร็จและผู้สอนเปิดโอกาสให้

ผู้เรียนศึกษามโนทัศน์และตอนปัญหาข้อข้องใจอย่างทั่วถึง นอกจากนั้นผู้สอนยังสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนอย่างน่าสนใจและเป็นกันเองอีกด้วย

2.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อาจารย์เห็นว่าขนาดของความเหมาะสมมีมากกว่าที่นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่าเหมาะสมในหัวข้อความสำคัญของสื่อการสอนต่อไปนี้คือ เทปบันทึกเสียง ฎูปภาพ ซออล์ก ซออล์กสี ละครคาบคัว พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษ, อังกฤษ-ไทย, และ ไทย-อังกฤษ ส่วนหัวข้อโรงเรียนจัดสื่อการเรียนการสอนให้ได้อย่างเพียงพอ และสภาพของห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนนั้นนักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมมากกว่าที่อาจารย์เห็นว่าเหมาะสม นอกจากนั้นยังมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันว่าสื่อการเรียนการสอนช่วยให้การเรียนการสอนง่ายขึ้น ผู้เรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและดียิ่งขึ้น สไลด์ และเครื่องฉายสไลด์ ภาพยนตร์ประกอบบทเรียน เทปวีดีโอประกอบบทเรียนพร้อมเครื่องฉายบัตรคำ แบบเรียนสำเร็จรูป ห้องปฏิบัติการทางภาษา เอกสารหรือหนังสือประกอบการค้นคว้า เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร และนิตยสารต่าง ๆ หนังสือนำลอง ของจริง รวมทั้งวิทยากรเจ้าของภาษาเป็นสื่อการสอนที่สำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่ามีความการปฏิบัติจริงมากกว่าที่อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติว่า ในการประเมินทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้เรียนประเมินผลด้วยตนเอง มีการประเมินความต้องการของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน วิธีการวัดผลส่วนมากเป็นแบบอัตนัยอย่างเดียว และมีการวัดผลทุกครั้งหลังจากจบบทเรียนแต่ละบท นอกจากนั้นทั้งอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในหัวข้อว่ามีการทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนสอน (pretest) ในแต่ละภาคเรียน วิธีการวัดผลเป็นทั้งแบบปรนัยอย่างเดียว และแบบปรนัยและอัตนัยปนกัน ก่อนมีการวัดผลแต่ละครั้งผู้สอนจะแจ้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีการวัดผลจากการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เช่น ผู้เรียนได้ค้นคว้าทำรายงาน แสดงบทบาทตามที่สถานการณ์กำหนด (Roleplaying) และอภิปรายหน้าชั้นเพื่อเก็บคะแนนย่อย ผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลการเรียนเอง การวัดและประเมินผลสามารถปฏิบัติได้ตรงตามจุดประสงค์ และในการทดสอบแต่ละครั้งระยะเวลาในการทำข้อสอบเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 จากการศึกษาพบว่าอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนผู้ใหญ่วัยระดับที่ 5 ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสอนภาคปกติระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วย ซึ่งตรงกับผลงานวิจัยของวิรากร ผดุงชีวิต (2518: 100, 106) ที่พบว่าครูที่สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่สอนภาคปกติและได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนผู้ใหญ่วัยระดับที่ 5 มาแล้ว 1-5 ปีและสอน 5-8 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้จำนวนมากพอสมควรเพราะไม่เพียงแต่จะสอนในโรงเรียนผู้ใหญ่เท่านั้นยังสอนในภาคปกติด้วย ซึ่งวิระชัย มีชอบธรรม (2520: 110) ให้ความเห็นว่าตามปกติครูที่สอนการศึกษาผู้ใหญ่เป็นครูที่สอนภาคปกติด้วย เมื่อสอนภาคปกติมาตลอดทั้งวันแล้วมาสอนตอนเย็นอีกย่อมทำให้ความกระตือรือร้นในการสอนลดลงและผู้อสอนเคยชินกับการสอนเด็ก ทำให้ผู้เรียนผู้ใหญ่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ดังนั้นการเรียนการสอนจึงหย่อนประสิทธิภาพ

1.2 เกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 มีอายุระหว่าง 15-20 ปีและเป็นโสด จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนภาคปกติของโรงเรียนรัฐบาล ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ต้องการศึกษาคือและหาความรู้เพิ่มเติมจึงเข้าเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่วัยระดับที่ 5 โดยมีเหตุผลคือต้องทำงานในเวลากลางวันและขาดทุนทรัพย์ที่จะเรียนต่อ ซึ่งตรงกับผลงานวิจัยของนวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522: 165-167) พิภูล เลิศมงคลตระกูล (2523: 65) และอัจฉรา กัลยาณชาติ (2523: 53-54) ที่พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีอายุเฉลี่ย 15-20 ปี ส่วนใหญ่เป็นโสด ประกอบอาชีพรับจ้างในเวลากลางวัน และเหตุผลที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่คือต้องทำงานในเวลากลางวันและขาดทุนทรัพย์

2. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

2.1 ค่านิยมประสงค

นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่าเหมาะสม มากกว่าอาจารย์เป็นส่วนมากและมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันว่า จุดประสงค์วิชาภาษาอังกฤษสอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคมในปัจจุบัน

โดยคำนึงถึงการนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและงานวิจัยของมยุรี สุขวิวัฒน์ (2514) นพมาศ รัตนปริศากุล (2523: 86) และญาดา ธีระวิภาวี (2524: 80) ที่พบว่าหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษจัดใ้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในด้านวิชาการหรืออาชีพในชีวิตประจำวันและในอนาคตได้ แต่นักศึกษาผู้ใหญ่มีขนาดของความสะดวกสบายมากกว่าที่อาจารย์เห็นเหมาะสมว่า เมื่อผู้สอนสอนวิชาภาษาอังกฤษจบแล้ว ผู้เรียนจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่เป็นผู้เรียนเองจึงมีความคาดหวังว่าตนเองสามารถที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้ได้ แต่ในขณะที่อาจารย์ซึ่งเป็นผู้สอนประเมินได้ว่าผู้เรียนนั้นสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ไม่ถึงขั้นใดเพียงใด

2.2 ด้านเนื้อหาวิชาและเวลาเรียน

นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่ามีความสะดวกสบายกว่าอาจารย์ว่าเนื้อหาให้ความรู้พื้นฐานเพียงพอในการศึกษาต่อหรือแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีความมุ่งหวังว่าเนื้อหาวิชาที่กำหนดให้เรียนนั้นสามารถที่จะนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522: 171) ที่พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการเนื้อหาวิชาที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและนำไปใช้ในการทำงาน แต่อาจารย์อาจเห็นว่าเนื้อหาวิชาที่กำหนดให้เรียนนั้นยังง่ายและเหมาะสมที่จะนำไปปรับปรุงใช้กับชีวิตประจำวันได้

2.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่พบว่า ไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องผู้สอนได้ยกตัวอย่างประกอบในการอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษาเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึก ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ ปาล์มเมอร์ (Adrian Palmer) (พวงเพ็ญ อินทรประวัตี 2523: 76) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการฝึกหัดและต้องฝึกให้สื่อความหมายได้ด้วย การใช้แบบฝึกหัดสำหรับสื่อความหมายนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานที่สามารถพูดโต้ตอบได้ตามหลักไวยากรณ์ และสามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้อีกด้วย และไม่พบความแตกต่างอีกใน เรื่องผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่น่าสนใจและเป็นกันเอง ซึ่งเรื่องนี้ ศาสตราจารย์ วอคซอพ (Ronald Wardhaugh) (พวงเพ็ญ อินทรประวัตี 2523: 13) ผู้อำนวยการศูนย์ภาษาอังกฤษที่มหาวิทยาลัยมิชิแกนกล่าวว่า เราไม่สามารถสอนภาษาให้กับผู้เรียนในบรรยากาศที่มันซึม ไม่กระฉับกระเฉงและผู้ใหญ่เรียนรู้ได้ดียิ่งในบรรยากาศ

ที่เป็นกันเอง (อุณา นพคุณ 2527: 13)

และนักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่ามีขนาดการปฏิบัติได้จริงเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนมากกว่าที่อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติ ว่า ผู้สอนให้ผู้เรียนค้นคว้าแล้วเป็นผู้นำหรือผู้ร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น ทั้งนี้เพราะนักศึกษาผู้ใหญ่ไม่เคยชินกับวิธีการเช่นนี้มาก่อนและนักศึกษาผู้ใหญ่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควรยิ่งทำให้ให้นักศึกษาผู้ใหญ่เองและอาจารย์เบื่อน่ายในการเรียน การสอนมากขึ้น และอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนมานานหลายปีจึงเคยชินกับวิธีการ สอนแบบเก่า จึงทำให้ขาดทักษะในการสอนแบบนี้ด้วย อีกทั้งนักศึกษาผู้ใหญ่เองต้องทำงานใน เวลากลางวันจึงไม่มีเวลาที่จะค้นคว้าตามที่ผู้สอนสั่ง ประกอบกับนักศึกษาผู้ใหญ่บางส่วนมิได้มุ่งหวังว่าจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพียงแต่ต้องการเรียนให้จบเพื่อที่จะนำประกาศนียบัตรไป เลื่อนขั้นเงินเดือนหรือเพื่อนำความรู้ไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่เท่านั้น (นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม 2522: 177)

2.4 คำถามการใช้สื่อการเรียนการสอน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องสื่อการสอน ทำให้การเรียนการสอนง่ายขึ้น ผู้เรียนสามารถเข้าใจบทเรียน ได้รวดเร็วและดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณพร สงวนศักดิ์ (2526: 68-69) ที่ พบว่าสื่อการสอนเป็นสิ่งสำคัญเพราะช่วยสร้างความสนใจให้นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าใจบทเรียนได้ดี ขึ้นและง่ายขึ้น ช่วยผ่อนคลายการสอนของอาจารย์ทำให้เกิดความสะดวกในการสอน อาจารย์เห็นว่า ขนาดความเหมาะสมมีมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ในเรื่องเทปบันทึกเสียง รูปภาพ ซอล์ด สอล์ดสกี กระดานดำ เป็นสื่อที่สำคัญต่อการเรียนการสอน เนื่องจากอาจารย์เป็นผู้จัดหาและเตรียมสื่อ การสอนเอง อาจารย์จึงใช้สื่อการสอนที่มีอยู่ใกล้มือได้สะดวก แต่นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่าสื่อดัง- กล่าวเป็นสิ่งพื้น ๆ ที่ต้องใช้เป็นประจำทุกวันจึงไม่ทันคิดถึง ความสำคัญของสื่อดังกล่าว นอกจากนั้นจากงานวิจัยของ ชำนาญ อลงะนันท์ (2508: 64-68) วาฬ เวียงเกตุ (2513: 96-105) และพรทิพา เหลืองวัฒนาภิจ (2522: 80-83) พบว่าสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้มากที่สุดคือ เทปบันทึกเสียง นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นด้วยมากกว่าอาจารย์ว่าโรงเรียนจัดสื่อการเรียน การสอนให้อย่างเพียงพอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์เห็นว่าสื่อการสอนที่โรงเรียน

จัดใหม่ขึ้นยังไม่เพียงพอเนื่องจากเป็นสื่อการสอนที่เอามาจากภาคปกติ ดังนั้นเมื่อเจ้าหน้าที่พิสดารของภาคปกติเลิกงานแล้วจึงเป็นปัญหาในการขอยืมเอาสื่อการสอนมาใช้สอนกับภาคกลางคืน แต่ นักศึกษาผู้ใหญ่อาจไม่เข้าใจว่าสื่อการสอนเหล่านี้เป็นของภาคปกติซึ่งผู้สอนภาคกลางคืนขอยืมมาใช้สอน จึงคิดว่าโรงเรียนได้จัดสื่อการสอนให้เพียงพอแล้ว ซึ่งเรื่องนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ ไวยกุล (2512: 99-100) สุรินทร์ ทองสิงห์ (2514: 67-70) และพรทิพา เหลืองวัฒนาภิจ (2522: 80-83) ที่พบว่าโรงเรียนมีจำนวนอุปกรณ์การสอนน้อยเกินไป อุปกรณ์บางอย่างมีแต่ครูไม่กล้าใช้เนื่องจากครูไม่มีความรู้ในอุปกรณ์การสอนสิ่งนั้น ๆ

2.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

นักศึกษายุใหญ่เห็นว่ามิชนาการปฏิบัติจริงมากกว่าที่อาจารย์เห็นว่ามีเรื่องผู้เรียนประเมินผลการเรียนเองโดยผู้สอนค่อนข้างไม่เห็นด้วยกับการที่ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลการเรียนเอง อาจเป็นเพราะผู้สอนยังไม่ค่อยเข้าใจและแน่ใจว่าผู้เรียนจะมีความสามารถมากเพียงใดในการที่จะประเมินผลการเรียนเองและอีกอย่างหนึ่งผู้เรียนมีความพร้อมและแน่ใจตนเองได้เพียงใดในการประเมินโดยไม่มีกรลำเอียงเข้าข้างตนเอง นอกจากนั้นแล้ววิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองได้แต่ใช้เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนเหมือนภาคปกติเพราะเป็นหลักสูตรเดียวกัน เพื่อทำให้ความรู้ความสามารถของนักศึกษายุใหญ่ที่จบหลักสูตรไปแล้วมีมาตรฐานทัดเทียมกับนักเรียนภาคปกติแต่ในทางปฏิบัติแล้วเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนดังกล่าวใช้ไม่ค่อยได้ผลนักกับนักศึกษายุใหญ่เนื่องจากนักศึกษาสอบตกกันมาก เพราะพื้นฐานความรู้ของนักศึกษายุใหญ่ต่ำกว่านักเรียนภาคปกติ (วรณพร สงวนศักดิ์ 2525: 72) และนักศึกษายุใหญ่เหล่านี้ส่วนมากทำงานในเวลากลางวันด้วยเป็นส่วนมากจึงไม่ค่อยมีเวลาและเหน็ดเหนื่อยจากการทำงานจึงขาดความกระตือรือร้นเท่าที่ควรในการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษายุใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรการศึกษายุใหญ่สายสามัญระดับที่ 5 ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับกรรมการศึกษานอกโรงเรียน

1.1 หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษที่สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ไม่ควร เป็นหลักสูตร เดียวกันกับภาคปกติ ทั้งนี้เพราะพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ไม่เท่ากับพื้นฐานความรู้ของ นักเรียนในภาคปกติ จึงควรจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่และเน้น ความรู้ความสามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันให้มาก

1.2 กรรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาอาจารย์ที่สอน ภาษาอังกฤษในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับที่ 5 อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้งเพื่อให้อาจารย์ได้ มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นการเรียนรู้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ที่ จะนำมาใช้แก้ปัญหาและดำเนินการสอนให้เหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ยิ่งขึ้น

1.3 กรรมการศึกษานอกโรงเรียนควรหาทางร่วมมือกับสำนักพิมพ์เอกชนในการ จัดหาสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและระดับสติปัญญาของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถมีส่วน ร่วมในการเรียนได้อันจะทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายในการฟังอาจารย์ผู้สอนบรรยายแต่เพียงอย่าง เดียว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

2.1 ผู้สอนแต่ละท่านควรศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญระดับที่ 5 ให้เข้าใจอย่างแจ่มชัดเพื่อจะได้จัดการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ ของหลักสูตร

2.2 ผู้สอนควรชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจจุดประสงค์และความสำคัญในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ เป็นการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษาผู้ใหญ่

2.3 ผู้สอนควรร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในค่านเนื้อหาที่เหมาะสม- สมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน และเน้นเนื้อหาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และใบงานอาชีพได้

2.4 ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลาย ๆ แบบ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ เรียนเกิดความสนใจ สนุกสนานกับการเรียน เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนการสอนไม่ ให้ซ้ำซากจำเจและไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย นอกจากนั้นแล้วผู้สอนควรได้ศึกษาจิตวิทยาของผู้เรียน

ที่ เป็นผู้ใหญ่ให้เข้าใจซึ่งจะสามารถช่วยผู้สอนได้มาก

2.5 ผู้สอนแต่ละท่านควรร่วมกันจัดสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและเนื้อหาวิชาเรียน เช่น อาจจัดหาวิทยากรเจ้าของภาษามาช่วยผู้สอนในการสอนพูดภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ อันจะทำให้ผู้เรียนไม่ประหม่าเมื่อต้องใช้กับเหตุการณ์จริงหรือผู้สอนอาจจัดหาภาพยนตร์ วีดีโอ ฯลฯ มาฉายให้ผู้เรียนได้ฝึกฟังภาษาบ้างเป็นการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้

2.6 สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ผู้สอนควรเปลี่ยนวิธีการวัดผลจากการเน้นที่แบบทดสอบอย่างเดียวเป็นการวัดผลจากทักษะอื่น ๆ บ้างคือ ให้ผู้เรียนได้ออกทำออกทางหรือพูดตามสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดรวมทั้งทักษะฟัง อ่านและเขียนด้วย

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 5 ในส่วนภูมิภาคด้วย

3.2 ควรมีการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับที่ 5 ทั้งในกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาคว่านักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 นั้นมีปัญหาและความต้องการอย่างไร

3.3 น่าจะได้มีการศึกษาโอกาสในการศึกษาต่อของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 ในระดับอุดมศึกษาว่ามีมากน้อยเพียงใด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย